

NOTA

Programma van maatregelen

WECHELDERZANDE OOSTMALSEBAAN (prov. Antwerpen)

Auteurs: Bert MESTDAGH, Jeska
PEPERMANS, Bart Bartholomieux

Projectcode 2018J328

Begindatum onderzoek:	04/03/2019 (fase 1) – 07/04/2020 (fase 2)
Einddatum onderzoek:	05/03/2019 (fase 1) – 07/04/2020 (fase 2)
Relevante termen thesauri:	Landelijk, Antwerpse Kempen, Wechelderzande, proefsleuvenonderzoek
Alle betrokken actoren :	Bart Bartholomieux (erkend archeoloog projectleider), Bert Mestdagh (veldwerkleider fase 2), Jeska Pepermans (erkend archeoloog veldwerkleider fase 1), Werner Wyns (veldtechnicus)
Betrokken personen buiten het project:	/
Contact:	info@monument.be; T: +32 51 31 60 80

1. Inleiding

In het kader van de sloopwerken en het plaatsen van een nieuwbouw met bijhorende verhardingen, speelzones en groenzones werd een proefsleuvenonderzoek uitgevoerd ter hoogte van de GVBS 't Klavernest, ter hoogte van de Oostmalsebaan te Wechelderzande (Lille).

Uit de resultaten van het vooronderzoek blijkt een goede bewaring van het archeologische niveau door de aanwezigheid van een plaggenbodem waaronder lokaal soms ook nog een podzol bewaard was. De bodemopbouw wijst op het gebruik van het projectgebied als akkerland gedurende de afgelopen eeuwen. Naast 2 geïsoleerde sporen (waarvan één slecht bewaard en mogelijk een windval) in het oosten van het projectgebied werden 9 archeologische sporen aangetroffen in de NW-hoek van het terrein. Er is dus een archeologische site aanwezig binnen het projectgebied. Het betreft wellicht de rand van één of meerdere erven uit de (vroeg) ijzertijd en/of de vroeg-Romeinse periode waarvan de kern zich buiten het projectgebied situeert. Echter, gezien het er sterk op lijkt dat men hier op de rand van een archeologische site zit (en men dus de kern van de site zou missen) en de zone waarbinnen archeologische sporen werden aangetroffen toch relatief klein is (indien men een zone tot vervolgonderzoek zou uitzetten komt men aan ca. 650m²) wordt het potentieel op kennisvermeerdering als zeer laag ingeschat. Dermate laag dat een verder vervolgonderzoek niet wordt geadviseerd en het projectgebied wordt vrijgegeven voor de verdere geplande werken zoals neergeschreven in het verslag van resultaten bureauonderzoek (2018I94) en het verslag van resultaten proefputtenonderzoek (2018J328).

Figuur 1: Totaalplan proefsleuvenonderzoek weergegeven op het kadaster (bron: geopunt.be)

2. Gemotiveerd advies

2.1. Volledigheid van het vooronderzoek

Het uitgevoerde proefsleuvenonderzoek werd uitgevoerd volgens het programma van maatregelen van het bureauonderzoek (2018I94). Afwijkingen daarop werden beschreven in het verslag van resultaten proefsleuvenonderzoek (2018J328).

2.2. Aanwezigheid van een archeologische site en waardering

De prospectie met ingreep in de bodem, in de vorm van een proefsleuvenonderzoek (zie verslag van resultaten proefsleuvenonderzoek (2018J328)), leverde het bewijs van menselijke activiteit (en mogelijk bewoning) binnen het projectgebied in de ijzertijd en/of Romeinse periode. Waarschijnlijk werd de rand van één of meerdere erven uit deze fase(n) aangesneden. Daarnaast maakt de aanwezigheid van een pluggenbodem duidelijk dat het terrein de afgelopen eeuwen in gebruik was als akker.

Er werden geen steentijdartefacten aangetroffen binnen het projectgebied. Het potentieel tot kennisvermeerdering na een verder onderzoek wordt erg laag ingeschat gezien de sporendensiteit beperkt is en zich limiteert tot een (te) klein gebied binnen de onderzochte zone.

2.3. Impactbepaling en bepaling van de maatregelen

De werken zullen de bodem enkel ter hoogte van de zeer lokale draagstructuren van de westelijke blok, de infiltratiekratten (211m²) en de liftput verstoren tot op een maximale diepte van 1,2m. De oppervlakte daarvan is klein en telkens zeer lokaal, waardoor een verder onderzoek geen ruimtelijk inzicht zou kunnen verwerven in de archeologische site. De overige ingrepen die het merendeel van de oppervlakte beslaan, blijven beperkt tot 20 à 40cm waardoor het archeologisch niveau niet geraakt zal worden en het dus *in situ* bewaard zal kunnen worden. Ook de sloopwerken (huidige fundering -19 à -35cm ten opzichte van het maaiveld) zullen niet tot op de diepte van -90cm (archeologisch niveau, loopt lokaal op tot -1,18m) voor een verstoring zorgen. De aanwezige archeologie in het noordwesten zal door de geplande infiltratiekratten wellicht wel een impact kennen maar er werd reeds een groot deel onderzocht in die zone. Aangezien er bij de overige werken niet geraakt zal worden aan het archeologisch niveau of er geen archeologisch relevante sporen aanwezig zijn (sleuven 1-5, 9 en 10) heeft dit verder geen impact op het archeologisch erfgoed en kan het grotendeels *in situ* bewaard worden. Verder onderzoek van de kleine noordwestelijke zone die wel verstoord zal worden, zou niet leiden tot een beter ruimtelijk inzicht van de site en zou daardoor nagenoeg niet voor kennisvermeerdering zorgen, waardoor de potentiële kenniswinst als zeer laag wordt beschouwd en er wordt geconcludeerd dat er geen verdere archeologische vervolgmaatregelen nodig zijn.

Om bovengenoemde redenen dient dus geen programma van maatregelen voor verder archeologisch onderzoek opgesteld te worden. Wel wordt gewezen op de wettelijke verplichting om bij aantreffen van archeologische sporen/vondsten tijdens de werken, dit te melden aan Onroerend Erfgoed¹.

¹ Zie artikel 5.1.4. van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013 en artikel 5.1. van het Onroerenderfgoedbesluit.